

MAASEUTU.FI

LEADER

Elävä Kainuu

Elävä Kainuu Leader ry 2014-2020

Kainuun Opisto 10.2.2015

Pirjo Heikkinen

toiminnanjohtaja

LEADER

Taustaa

- Elävä Kainuu Leader ry, joka toimii seuraavien kuntien alueella: **Hyrnsalmi, Kuhmo, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi**, on hyväksytty toteuttamaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa 2014-2020 paikallisella kehittämisstrategiallaan ”Kaveria ei jätetä – Elävä Kainuu Leader ry:n kehittämisstrategia ohjelmakaudella 2014-2020”.

Elävä Kainuu

Rahoituskehys 2014-2020 (=maaseuturahasto)

3,7 milj. euroa julkista tukea

Sis. 20 % kuntarahaa (sanelee pääasiassa kehyyksen, toiminnan historian lisäksi).

Kehystarkistusmahdollisuus: 2016 ja 2019.

Perustelut

- hyvä pohjatyö – kiitos työhön osallistuneille!
- omaleimainen strategia, toiminta-alueen erikoispiirteet hyvin esillä
- positiivista: panostus nuoriin

Kehitettävää:

- toimeenpanosuunnitelmaa tarkennettava
- kiinnittymistä toiminta-alueeseen vahvistettava
- jäsenmäärä (laajapohjaisuus = toiminta-alueen siunaus toiminnalle)!

Elävä Kainuu Leader: Toiminta-alue

Kalaleaderiin
sitoutuneet kunnat:
Suomussalmi,
Hyrynsalmi, Ristijärvi
ja Kuhmo.

EläväKainuun
toimistot
Suomussalmi
(kunnantalo)
Ja
Sotkamo
(Snowpolis)

Kainuun Sanomat

Elävä Kainuu Leader ry: Toiminnan matriisi

Ohjelman painopisteet/Toiminnan painopisteet	Vihreä Voima	Siniset Ajatukset	Käsi-kyn-kässä
Innovatiivisuus			
Kestävä kehitys			
Nuoret			

Tukitasot . Maksimituki nyt 180.000 euroa

- EKL:n hallitus päättää linjaukset ennen hakujen avautumista!
- **Hankkeet:** investoinnit max. 75 %. Jos kunta mukana, jopa 100 % (lisäkuntaraha)
- **Hankkeet:** kehittäminen, tuki max. 100 %
- **Yritystuki:**
 - A. Perustamistuki, enint. 35 000 euroa (min. 5000 e): uusi yritys tai uusi liiketoiminta, tai enint. 10 000 euroa (min. 2000 e) kokeiluun.
 - B. Investointituki, 35 %

Hankkeiden valintakriteerit: julkiset, pakolliset kaikille Leader-ryhmille

1. VALINTAKRITEERIT HANKKEILLE JA YRITYSTUILLE

Pakolliset kriteerit (kaikkien hankkeiden täytettävä)
Arviointi (k/e)

2. 1. Strategianmukaisuus

- Hanke edistää paikallisen strategian toteutumista.

1. 2. Realistisuus

- Hanke on toteutettavissa esitettyjen suunnitelmien mukaisesti.

- Hakija kykenee toteuttamaan hankkeen (osaaminen).

- Hakija on sitoutunut hankkeeseen ja innostunut sen toteuttamisesta.

- Hankkeen toteutusajan rahoitus (käyttöpääoma) on kunnossa.

- Hankkeen yksityinen rahoitus on kunnossa (jo olemassa tai luotettava suunnitelma kerryttämisestä).

Yleiset valintakriteerit (hankkeen rahoitusta puoltavat kriteerit)

A. 80 % painotus

1. Tarvelähtöisyys

- Hanke vastaa johdonmukaisesti paikallisiin tarpeisiin.
- Hanke on alueen asukkaan tai toimijan (tai useiden) tahdosta ja tarpeesta lähtenyt.
- Hanke- ja rahoitustarve osoitettu perustellen.

2. Paikallisuus

- Hankkeen pääasiallinen hyöty kohdistuu Elävä Kainuu Leader ry:n alueelle

3. Vaikutus hyvinvointiin

- Hanke edistää hyvinvointia (elämän laatu, viihtyvyys tai työllisyys) Elävä Kainuu Leader:n alueella.

4. Innovatiivisuus

- Hanke sisältää aidosti paikallisesti uusia oivalluksia tai toimintamalleja.

5. Elinkeinollisuus

- Hanke synnyttää alueelle uutta liiketoimintaa, kehittää olemassa olevia yrityksiä tai rakentaa uusia liiketoimintaa vahvistavia verkostoja.

6. Yhteistyö

- hanke lisää tai sisältää verkostoitumista tai yhteistyötä

7. Kestävä kehitys

- Hanke huomioi kestävän kehityksen arvot
(<http://www.findikaattori.fi/fi/kestavakehitys>)

8. Vaikutus nuoriin

- Hanke ottaa huomioon erityisesti maaseudun nuorten tarpeet.

B. 20 % painotus

9. Täydentävyys

- Hanke täydentää muita Elävä Kainuu Leader:n toiminta-alueelle kohdistuvia, muiden tahojen kehittämistavoitteita
- Täydentävyys on osoitettu hankesuunnitelmassa.

10. Kustannustehokkuus

- Hanke on kustannuksiltaan realistinen suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ja toteutettaviin toimenpiteisiin.
- Hankkeen kustannusrakenne on avattu ja perusteltu selkeästi.

11. Seuranta

- Hankkeen tavoitteille on asetettu mittareita ja seuranta on dokumentoitu selkeästi.

12. Jatkuvuus - Hankkeen toimenpiteillä tai tuloksilla on osoitettavissa jatkuvuutta toteutusajan jälkeen.

**YHTEENSÄ PAINOTUS 20 % PAINOTETUT PISTEET YHTEENSÄ
KOKONAISPISTEET 0 - 36 KOKONAISPISTEET
PAINOTUKSILLA 0 - 57,6**

2. LISÄKRITEERIT KV-HANKKEILLE, Arviointi 0 - 3

2.1 hanke edistää monikansallisuutta ja suvaitsevuuutta

2.2 hankkeessa välitetään tietotaitoa ja osaamista

2.3 hanke edistää alueen tuotteiden ja/tai palveluiden pääsyä kansainvälisille markkinoille

KOKONAISPISTEET 0 - 9

Pisteytyksen avaus:

0 = ei lainkaan tai hyvin huonosti

1 = tyydyttävästi

2 = hyvin

3 = erinomaisesti

Pisteet annetaan arvioiden ko. kohtaa kokonaisuutena huomioiden annettujen tekijöiden lisäksi myös muut kriteeriin liittyvät tekijät.

Maksimipisteet $12 \times 3 = 36$

Painotetut maksimipisteet $(24 \times 1,8) + (12 \times 1,2) = 57,6$

ELÄVÄ KAINUU LEADER RY:N VALINTAKRITEERISTÖ KÄYTÄNNÖSSÄ

- Valintakriteerit ovat julkisesti nähtävissä www-sivustolla,
- Lisätään liitteeksi "Kaveria ei jätetä" -kehittämishjelmaan, a.o. kohtaan dokumentissa viitataan liitteeseen.
- Aktivoinnin ja neuvonnan yhteydessä asiakkaille kerrotaan kriteeristöstä, tavoitteena strategian mukaisesti hankkeiden vaikuttavuuden lisääminen
- Nettiin ja laatukäsikirjaan laaditaan tarkka kuvaus hankkeiden käsittelyprosessista
- Valintakriteerit ovat hallituksella käytössä hankkeiden arvioinnissa ennakkoon
- Kukin hallitusjäsen täyttää ennakkoon hankearvioinnin Elävä Kainuu Leaderin strategian, oman näkemyksensä ja paikallisen tietämyksensä mukaisesti, sekä käyttäen Hyrrä-järjestelmän tietoja hankkeesta ja hakijasta, ja tuo tullessaan arvoinnit toimistolle yhteenvetoa varten.

- Hallituksen jäsenet voivat perustella kantaansa kokouksessa, jossa kaikkien pisteytykset ovat avoimesti esillä.
- Hallitusjäsenten antamat pisteet lasketaan yhteen, ja jaetaan kokoukseen osallistuvien lukumäärällä. Hankkeen keskiarvo-kriteeristö laitetaan liitteeksi kokouspöytäkirjaan ja Leader-lausuntoon.
- Hankkeen/yritystoimenpiteen on saatava vähintään 50 % yleisten valintakriteerien painotetusta maksimipistemäärästä päästäkseen rahoitukseen
- Kansainvälisten hankkeiden tulee saada lisäksi kv-valintakriteereistä vähintään 4 pistettä päästäkseen rahoitukseen
- Hankkeiden tukeminen käsitellään kokouksessa painotetun kokonaispistemäärän (e.m. keskiarvo) mukaisessa järjestyksessä pisteytyksen jälkeen (huomattava merkitys loppuvuodesta)
- Valintakriteeristöä pyritään kehittämään hallitukselle ohjelmallisen kehittämisen oppiväline, sekä yksi oman strategian vaikuttavuuden seurantatyökaluista.

Valintakriteeristö on hyväksytty Leader-hallituksessa, ja lähetetty ministeriöön.

Painopiste 1:

Metsä, suo ja virtaavat vedet tarjoavat

VIHREÄÄ VOIMAA

- uuden sukupolven puurakentaminen
- suomatkailun pioneerityö
- green care -osaamisen kehittäminen
- luonnon raaka-aineet hyvinvoinnin lähteenä
- uudet tavat tuottaa ja hyödyntää bioenergiaa
- oman vihreää voimaa sykkivän ideasi toteutus

Painopiste 2:

Elävissä kylissä kytevät

SINISET AJATUKSET

- Päivitä kylän kokoontumispaikka 2020-luvulle
- Hoida kylämaisema kuntoon
- Koeaja monialainen kyläpalvelupiste
- Rakenna energiaomavarainen kylä
- Tarjoa nuorille juuret maaseudun elämään
- Luo kyläkuulttuurista voimansa saavia matkailupalveluita
- Toteuta oma kyläideasi

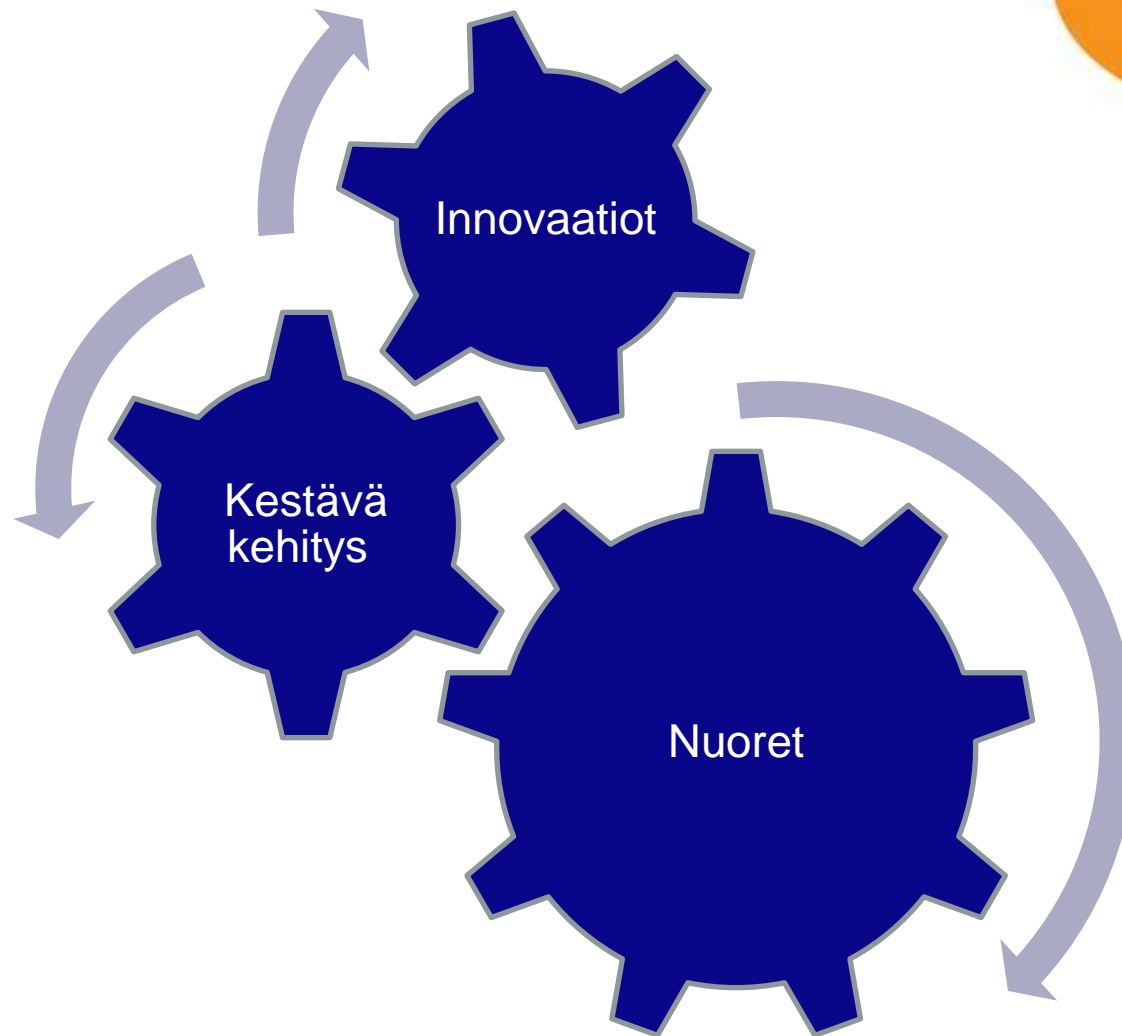

Painopiste 3:

Toiminta yli rajojen syntyy **KÄSIKYNKÄSSÄ**

- etsi uusia markkina-alueita
- valjasta teknologia turvaamaan palveluita
- Turvaa ja valjasta alueen väliset ja kansainväliset yhteistyöverkostot
- Linjaa eurooppalaisen syrjäseudun strategiaa
- yhdistä voimavarat maahanmuuttajien kanssa
- Sinun strateginen yhteistyötä rakentava ehdotuksesi?

Elävä Kainuu Leader ry:n hallitus 2014-2015 – uusia valitaan jälleen toukokuun vuosikokouksessa.

Maaseuturahaston lisäksi

- **Nuoret: Erasmus+ Youth in Action** (strategian muk.: nuoret, kestävä kehitys, yhteistyö, innovatiivisuus...)
- Ensimmäinen sopimus CIMOn kanssa tehty: ”Recycling Roadshow” –hanke. Aj: 1.3. – 30.9.2015
- 27 500 euroa, mukana slovakialaisia, unkarilaisia ja italialaisia nuoria ja heidän ohjaajiaan. Runsaasti yhteistyötä toiminta-alueella: Ekokymppi, kunnat, koulut, yrittäjät. Noin 50-70 henkeä osallistava hanke.
- Elävä Kainuu hallinnoi (kirjanpitokuluja), Launch Pad – nuorisoryhmä toteuttaa 😊. 80 % etukäteen, 20 % loppuraportoinnin jälkeen.
- Kannattaa seurata: www.cimo.fi

Muita mahdollisuuksia resurssien mukaisesti:

Kansalaisten Eurooppa (tukee aktiivista kansalaisuutta, edistää suvaitsevaisuutta ja rakentaa monimuotoista ja monikulttuurista Eurooppaa sekä rohkaista eurooppalaisia toimielimiä ja osallistujamaiden kansalaisia, kuntia ja kansalaisjärjestöjä keskinäiseen vuorovaikutukseen.

Luova Eurooppa (tukee mm audiovisuaalisen alan, kehittämistä sekä nuorten koulutustason, taitojen ja työllisyysmahdollisuuksien paranemista)

- Muita esim. : Cosme, [Itämeren ohjelma](#) , [INTERREG V B \(Baltic Sea Region\)](#), [Pohjoinen periferia ja Arktinen ohjelma \(Northern Periphery and Arctic, NPA\)](#)
- Huom! Nämä vaativat yleensä omarahoitusosuuden.

Yhteistyötahot valmiina toimintaan eurooppalaisen maaseudun puolesta!

- Rajanpinta-yhteistyöalue: Vaara-Karjalan Leader ry, Leader Koillismaa, Elävä Kainuu Leader ry
 - mm sotahistoria, Vienan Karjala, kv-hankkeet
- Aiesopimukset (yhteistyöjatko): Unkari (Kazár), Slovakia (Detva), Italia (Maremma), Saksa (Dübener Heide), U.K. (Merthyr Tydfill).
- Muut (yhteistyöprojektien kautta): Ranska (Voiron, Volcan, Bretagne/3 aluetta), Belgia (Tiges&Chavees), Ruotsi (Kiruna), Hollanti (Fryslân), U.K. (Outer Hebrides), Tanska (Lolland), Slovakia (Banska Stiavnica)

Yhteensä noin 2400 Leader-aluetta Euroopassa
(www.elard.eu)

Kiitos mielenkiinnostanne – ja tervetuloa mukaan jäsenenä ja kehittäjänä, alueesi hyväksi!

Pirjo.heikkinen@kainuuleader.fi

Paula.seppanen@kainuuleader.fi

www.facebook.com/elavakainuu

www.kainuuleader.fi

